

zasažen a že, když se strážník obuškem dále oháněl, cítil se obžalovaný ohrožen a že p r o t o zachytil v sebeobraně obušek. Podle zákona vyžaduje se zprotivení se pachatelovo v úmyslu, by úřední nebo služební výkon byl zmařen. Napadený rozsudek uvádí jen zcela povšechně ve svém výroku, že zprotivení se obžalovaného proti strážníkům se stalo v úmyslu, by služební výkon těchto strážníků byl zmařen. Avšak pokud jde o tento případ, uchopení obušku strážníka S-ého, nemá tento výrok dostatečného podkladu ve zjištění rozsudkových důvodů. Napadený rozsudek nezjišťuje, že obžalovaný zachytil obušek jen proto, by zmařil úřední výkon, a vůbec nezjišťuje, proč obžalovaný tak učinil. Z rozsudkových důvodů ani neplyne, že se soud zabýval tvrzením obžalovaného, že zachytil obušek jen proto, že byl udeřen a pokládal se za ohrožena, a zda a proč soud této obhajobě obžalovaného nevěřil. Měl-li soud v tomto směru pochybnosti, měl o tomto tvrzení provést svědecký důkaz o něm nabízený. To se nestalo, ač jde vesměs o skutečnosti závažné. Napadený rozsudek trpí proto zmatečností, zabraňující spolehlivému posouzení otázky, zda uchopení se obušku stalo se v úmyslu, vyžadovaném v §u 81 tr. zák. Bylo proto zmateční stížnosti v tomto směru vyhověti a uznati tak, jak se stalo.

Čís. 2697.

S hlediska §u 205 a) tr. zák. nezáleží na tom, zda majetkový předmět byl zcizen (prodán) za cenu, odpovídající jeho majetkové hodnotě či pod ní, ani na tom, že škodlivý účinek trestného činu může býtí dodatečně odvrácen (odstraněn) vhodnými kroky (odpůrcím sporem); předpokládá se, že pachatel jest dlužníkem více věřitelů, stačí však, že zmařeno (ztenčeno) bylo uspokojení jediného z oněch věřitelů; účinek ten může býtí přivoděn i prodejem součásti jmění pachatelova za cenu, rovnající se její pravé hodnotě, ba i za cenu vyšší.

»Zcizením« ve smyslu §u 205 a) tr. zák. jsou i bezúplatné úkony zcizovací (darování).

(Rozh. ze dne 14. března 1927, Zm II 432/26.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 4. června 1926, pokud jím byli stěžovatelé uznáni vinnými, obžalovaný Václav P. zločinem podvodu podle §§ 197, 199 písm. a) tr. zák. a zločinem podvodného úpadku podle §u 205 a) tr. zák., Marie P-ová pak zločinem podvodného úpadku podle §u 205 a) tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů :

Skutek zakládající skutkovou podstatu zločinu podle §u 205 a) tr. zák. spatřuje rozsudek jak ve výroku, tak i v rozhodovacích důvodech výslovně jen v tom, že oba obžalovaní jako spoluvlastníci zcizili mlýn č. p. 348 v B. s příslušenstvím, obžalovaný Václav P. mimo to postoupil

své nezletilé dceři Věnceslavě P-ové darem svoji pohledávku 30.000 Kč. Nemá tudíž významu skutečnost, potvrzená svědkyní Marií O-ovou, matkou obžalované Marie P-ové a zdůrazňovaná zmateční stížností, že 10.000 Kč vydala svědkyně jako věno obžalované obžalovanému Václavu P-ovi, a je bezpředmětným důraz, se kterým zmateční stížnost připomíná, že nebylo nikým tvrzeno, že by onen peníz byla někam zasantročila obžalovaná. V dalším snaží se zmateční stížnost dovoditi, že skutkové podstaty onoho zločinu nezakládá jednání obžalovaných ani po stránce objektivní, poněvadž prý mlýn i s příslušenstvím (jímž stížnost míní zejména i jeho strojní zařízení), neměl větší ceny než 155.000 Kč pokud se týče 170.000 Kč, že tedy nebyl obžalovanými dále prodán pod skutečnou cenu a že, poněvadž předpis Šu 205 a) tr. zák. nemá na mysli pouhé jmění »hypothetické«, nýbrž skutečné, hmotné jmění, nelze dovozovati, že zejména obžalovaná Marie P-ová zkrátila své věřitele ztenčením jmění, které pro ni neexistovalo ani neexistuje. Námitka, sama sebou nezcela jasná, jest i právně bezpodstatná, neboť pro řešení otázky, zda zakládá čin obžalovaných, zcizení součásti jejich jmění, skutkovou podstatu zločinu podle Šu 205 a) tr. zák., nemá vzhledem k jasnému doslovu tohoto zákonného předpisu právního významu, zda dotýčný majetkový předmět byl zcizen (prodán) za cenu, odpovídající jeho skutečné hodnotě, či pod ní. Právně rozhodným je po stránce objektivní pouze, zda bylo činem pachatelovým zmařeno nebo ztenčeno uspokojení jeho věřitelů nebo jich části, tento účinek pak může zajisté býti přivoděn i prodejem součásti jmění pachatelova za cenu, rovnající se její pravé hodnotě ba i za cenu vyšší. Vždyť »zcizením« ve smyslu Šu 205 a) tr. zák. dlužno rozuměti i bezúplatné úkony zcizovací (darování), při nichž cena (hodnota) zcizeného majetkového předmětu, tedy i jejich vzájemný poměr zůstává úplně stranou. Věnují-li přes to rozsudkové důvody zvýšenou péči zjištění skutečné hodnoty jednak mlýna, jednak strojního zařízení, zejména pak řešení otázky, zda byla tato pravá jeho hodnota známa obžalovaným, děje se tak z důvodu zcela jiného. Podle rozsudkového zjištění bylo totiž trhovou smlouvou, sepsanou dne 21. července 1922, datovanou však dnem 15. července 1922, prodáno obžalovaným za úhrnnou cenu 155.000 Kč pouze strojové zařízení mlýna, ve smlouvě zvláště uvedené, vlastnictví to Marie D-é, kdežto trhovou smlouvou ze dne 22. července 1922 prodal Karel D-ý, manžel jmenované, obžalovaným za 145.000 Kč všechny své nemovitosti včetně mlýna (a pily) tak, že celý tento majetkový objekt koupili obžalovaní úhrnem za 300.000 Kč. Jen proto, že se obžalovaní již za řízení v první stolici hájili mimo jiné v ten rozum, že se domnívali, že smlouvou ze dne 22. července 1922 prodal jim Karel D. za oněch 145.000 Kč s mlýnem také celý inventář včetně strojového zařízení, že tudíž touto smlouvou ona dřívější smlouva o koupi tohoto zařízení za 155.000 Kč pozbyla platnosti, a že mlýn se vším příslušenstvím i se strojovým zařízením nemohl míti cenu 300.000 Kč, byly za průvodního řízení provedeny některé důkazy o ceně mlýna, pokud se týče jeho strojového zařízení. Odhad za přibrání znalců soudem proveden nebyl, nalézací soud zamítl naopak při hlavním přelíčení ze dne

25. ledna 1926 návrh obhájce obžalovaných, by cena nemovitostí a strojů byla podle stavu z roku 1922 odhadnuta znalci. Zmateční stížnost se sice o tom ve svých vývodech zmiňuje, důvodu zmatku čís. 4 Šu 281 tr. ř. však proto neuplatňuje. V rozsudkových důvodech pak se praví, že nalézací soud zamítl onen návrh mimo jiné také proto, že z výsledků ostatního zjišťování ceny (správně hodnoty) nemovitostí a strojového zařízení mlýna i pily, zaznamenaných na str. 20 a 21 rozsudku, vysvítá hodnota řečených objektů aspoň přibližně, částky pak, uvedené v dotyčných průvodech (odhadní cena mlýna 300.000 Kč, dále peníz 126.950 Kč, na který pojistil obžalovaný Václav P. strojové zařízení mlýna a pily, převzaté od Karla D-ého, téměř rok po koupi mlýna, pokud se týče peníz 80.000—100.000 Kč, na něž odhadl svědek Josef B. celé mlýnské zařízení podle jeho stavu v srpnu 1923), byly by nalézací soud již samy sebou opravňovaly k rozsudkovému závěru, podle něhož je vyloučeno, že by se obžalovaní byli mohli vážně domnívat, že mohou dne 22. července 1922 zakoupiti za pouhých 145.000 Kč mlýn s v e š k e r ý m příslušenstvím, zvláště když jim předcházejícího dne bylo za cenu o 10.000 Kč vyšší prodáno pouhé mlýnské zařízení, a když, uzavírajíce kupní smlouvu ze dne 15. července 1922, předměty této smlouvy (strojové zařízení) znali. Jak patrné, jde tu o závěry, na nejvýše závažné zároveň již také pro řešení otázky, zda je činem obžalovaných dána i subjektivní skutková podstata zločinu podle Šu 205 a) tr. zák. a je v tom směru nemenší váhy také rozsudkové zjištění, podle něhož oba obžalovaní věděli, že smlouva ze dne 15. července 1922 platí (vedle smlouvy ze dne 22. července téhož roku) nadále a že to věděli zejména i dne 3. srpna 1923, kdy mlýn s příslušenstvím prodali Aloisu J-ovi, že jim tedy bylo také známo, že kupní cena strojového zařízení, prodaného jim onou dřívější smlouvou, jest 155.000 Kč, kupní cena mlýna s ostatními nemovitostmi, prodaného jim pozdější smlouvou, pak dalších 145.000 Kč. S těmito skutkovými zjištěními rozsudkovými, závaznými při uplatňování kteréhokoli z důvodů zmatečnosti hmotněprávní podle Šu 288 čís. 3 tr. ř. i pro stěžovatele, ocitá se tudíž zmateční stížnost v nepřipustném rozporu již, pokud dovozuje, že podle tvrzení obžalovaných mlýn i s příslušenstvím (jímž arci zmateční stížnost míní i jeho zařízení strojové), neměl větší ceny než 155.000 Kč, pokud se týče později 170.000 Kč a nejsou její dotyčné podrobné vývody než podle Šu 258 tr. ř. rovněž nepřipustným brojením proti přesvědčení nalézacího soudu a na přesvědčení tím zbudovanému shora nastíněnému a v rozhodovacích důvodech velmi podrobně a formálně bezvadně odůvodněnému zjištění rozsudkovému. Připomenouti dlužno jen, že pozornosti nalézacího soudu neušly při tom ani ony zjevy, v nichž zmateční stížnost spatřuje doklad správnosti svého tvrzení, že mlýn i se vším příslušenstvím včetně strojového zařízení neměl při nejmenším podle názoru obžalovaných větší ceny než 155.000 Kč, pokud se týče 170.000 Kč. Rozsudek nepouští ve svých rozhodovacích důvodech se zřetele zejména ani skutečnosti, v něm tamtéž zjištěné, že totiž jednak obžalovaní sami prodali mlýn s pozemky a s příslušenstvím dne 3. srpna 1923 Aloisu J-ovi za pouhých 160.000 Kč, jednak J. prodal mlýn se

vším zařízením v listopadu 1924 Otakaru D-ému rovněž jen za 170.000 Kč. V onom zjevu neshledal nalézací soud okolnost, která by překážela jeho přesvědčení o nepravdivosti onoho tvrzení obžalovaných, proto, že podle jeho názoru v rozsudku případně odůvodněného, obžalovaní prodali mlýn Aloisu J-ovi, osobě to úplně nemajetné, za cenu, kterou tento byl ochoten přijmouti a která se rovnala asi tomu, co obžalovaní sami za mlýn a nemovitosti skutečně zaplatili, pokud se týče jako hypotekární dluh k zaplacení převzali a co ve mlýně investovali, mimo jiné k tomu cíli, by tím dali průchod své nepřízni a mstivosti vůči manželům D-ým. Tímto zjevem zabývají se pak rozsudkové důvody zvlášť a nelze ani těmto jejich úvahám upřít logické správnosti.

Rozsudek zjišťuje v rozhodovacích důvodech výslovně, že jednak oba obžalovaní dobře věděli, že prodejem mlýna Aloisu J-ovi a obžalovaný Václav P. mimo to dobře věděl, že i postoupením svojí pohledávky 30.000 Kč jako daru své dceři Věnceslavě P-ové připraví své věřitele manželé D-ých neb aspoň Marii D-ovou o možnost, vymáhati na nich pohledávky, jednak byli při tom také ovládáni úmyslem, směřujícím k tomuto výsledku. Trestný čin byl spáchán a dokonán již tím, že obžalovaní mlýn zcizili, pokud se týče obžalovaného Václava P-a i tím, že postoupil mimo to onu svou pohledávku darem Věnceslavě P-ové. Podle rozsudkového zjištění byla příslušná ustanovení obou smluv (kupní smlouvy a darovací smlouvy ze dne 2. srpna 1923) zapísána sub. pres. 8. srpna 1923 do pozemkové knihy. Již tím, že obžalovaní takto přestali býti vlastníky mlýna, obžalovaný P. pak i věřitelem ohledně řečené pohledávky, byl jimi skutečně čin, odpovídající pojmu »zcizení, odstranění« součástí jmění ve smyslu Šu 205 a) tr. zák., které v něm správně spatřuje též rozsudek. Nemá tudíž právního významu především okolnost, na kterou poukazuje zmateční stížnost v příčině obžalované Marie P-ové a jejíhož opaku arcí rozsudek při nejmenším výslovně nezjišťuje, že totiž nedostala z kupní ceny za prodaný mlýn ani haléře a že pohledávka 30.000 Kč, z kupní ceny pro ni vybývající, je na mlýně pro ni posud vtělena. Tato okolnost měla pouze v zápětí, že rozsudek, rozlišuje přesně mezi oběma obžalovanými, uznává obžalovaného P-u vinným, že uspokojení částí svých věřitelů, totiž Marie D-é zmařil, obžalovanou P-ovou však jen, že její uspokojení ztenčila. Zjišťujeť rozsudek o onom, že zcizením mlýna a darováním oné pohledávky zbavil se celého svého věřitelům dosažitelného majetku, kdežto této zbyla z jejího majetku právě jen ona její hypotekární pohledávka 30.000 Kč, na kterouž omezila možnost uspokojení věřitelů.

Pokud zmateční stížnost v oné části svých vývodů, kde se snaží dovoditi, že činem obžalovaných není dána skutková podstata zločinu podle Šu 205 a) tr. zák., zejména po stránce subjektivní, uvádí, že věřitelem, jehož zkrácení by mohlo přijíti v souzeném případě v úvahu, je jedině Marie D-á, stačí poukázati jednak k formálně bezvadným skutkovým zjištěním napadeného rozsudku, z nichž vyplývá, že v souzeném případě byla splněna náležitost, by pachatel zločinu podle Šu 205 a) tr. zák. byl dlužníkem více věřitelů, jednak k tomu, že k naplnění skutkové podstaty onoho zločinu podle ustálené judikatury zrušovacího

soudu postačuje, když pachatelovým jednáním bylo zmařeno nebo ztenčeno uspokojení třebaš jen jediného z těchto věřitelů, a jen takové jednání a takový výsledek rozsudek klade obžalovaným za vinu. Trestnost činu obžalovaných nemohla býti dodatečně odčiněna ani tím, že mlýn byl podle rozsudkového zjištění Aloisem J-em v listopadu 1924 prodán za pouhých 170.000 Kč Otakaru D-ému, synu manželů D-ých. Po stránce ryze právní je tomu tak nepochybně; zdánlivý nepoměr mezi penízem 300.000 Kč jako kupní cenou, za kterou koupili mlýn ten podle rozsudkového zjištění obžalování, a penízem 170.000 Kč jako kupní cenou jeho pro Otakara D-ého, vysvětlují rozsudkové důvody způsobem, jemuž zmateční stížnost marně snaží se upříti oprávnění zdůrazňováním okolností, pro právní posouzení činu obžalovaných bezvýznamné, že manželé D-ých dostali prostřednictvím svého syna mlýn neztenčený a nezměněný zase zpět. Právně bezpodstatnou je posléze také námitka zmateční stížnosti, že onu pohledávku obžalované P-ově 30.000 Kč lze Marii D-é snadno bráti v odpor, neboť nesejde ani na tom, že škodlivý účinek trestného činu může býti vhodnými kroky (na př. v souzeném případě snad odpůrčím sporem) dodatečně odvrácen nebo odstraněn (rozh. víd. sb. č. 4480), což ostatně sama zmateční stížnost v zápětí výslovně připouští, ač ovšem jen pokud jde o objektivní stránku trestného činu.

Čís. 2698.

Pod ustanovení § 516 tr. zák. spadá jednání smilné, nikoliv nemravné.

Smilnost jednání předpokládá, že jednání, dotýkajíc se pohlavní sféry, prýští z podrážděnosti pohlavního chtíce nebo směřuje k tomu, by pohlavní pud pachatele nebo jiné osoby byl drážděn, a vědomí pachatelovo, že zdrojem jeho jednání jest právě činnost pohlavního pudu; nejde o smilné jednání ve smyslu § 516 tr. zák., ukojuje-li pachatel nemravným způsobem jinaká hnutí mysli (neslušnou zvědavost).

(Rozh. ze dne 15. března 1927, Zm I 610/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského jakožto nalézacího soudu v Chebu ze dne 3. srpna 1926, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přestupkem proti veřejné mravopočestnosti podle §u 516 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a přikázal věc místně příslušnému okresnímu soudu v Lokti, by o ní v rozsahu zrušení znova jednal a rozhodl, přihlížeje k nezrušenému výroku, že obžalovaný jest vinen přestupkem §§ 487, 488 tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Skutkovou podstatu přestupku podle §u 516 tr. zák. shledává napadený rozsudek v tom, že obžalovaný ukázal pětileté Terezii K-ové v bytě svých rodičů svůj pohlavní úd a vyzval ji, by to vzala do ruky, že je to teplé, že ji pak sviékl, roztáhl jí nohy a prsty obou rukou jí roz-